

Jaunākie klasiskās literatūras tulkojumi

Ojārs Lāms, Dr.philol., LU profesors un vadošais pētnieks salīdzināmajā literatūrzinātnē

Latvijas Zinātnes padome, projekts “RIGA LITERATA: Rīgas humānistu neolatīniskais mantojums Eiropas “Respublica Literaria” ietvarā”, projekta Nr. Izp-2019/1-0259

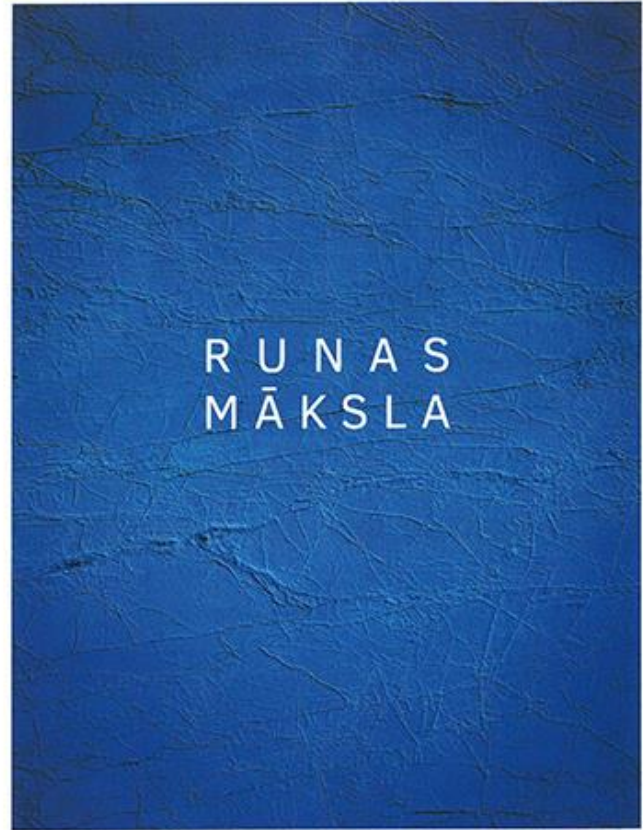
Kas ir klasika?

classis (kultūras kanons?) izlases grupa (klase)

Classicus paraugs, piemērs

Būtībā diezgan problemātisks uzskats, jo balstīts Aristoteļa estētiskajos uzskatos par nemitīgu tuvošanos ideālam (lodei)

ARISTOTELIS

RĒTORIKA

Kas ir klasika?

classis (kultūras kanons?)

classicus

Nozīmīgākais klasikas tulkojums pēdējos gados:

Aristotelis “Runas māksla”, Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2020.

Tulkotāji: Ilze Rūmniece, Vita Papparinska, Ojārs Lāms, Līva Rotkale,
Mārtiņš Laizāns, Brigita Kukjalko

Kas ir klasika?

- senu tekstu kopa, ko var klasificēt pēc stingrām žanra pazīmēm; laikmetīgums visiem laikmetiem
- pionierteksti Latvijā (Latvijas literatūra tapusi dažādās valodās)
- XX gadsimta atklājumi poētikā: avangards, savrupība, izaicinājums

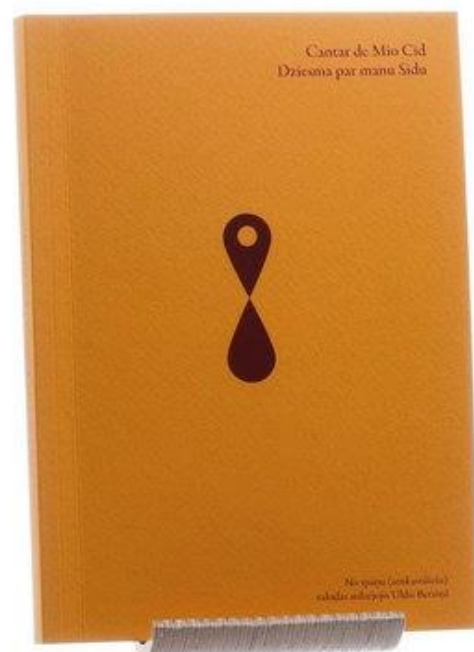
Tulkojumi latviešu valodā

I. Seno tekstu kopa

- arhaiskās senatnes un viduslaiku epi
- viduslaiku dzeja
- viduslaiku romāns?

I.1. Epi: arhaika, viduslaiki, nacionālisms

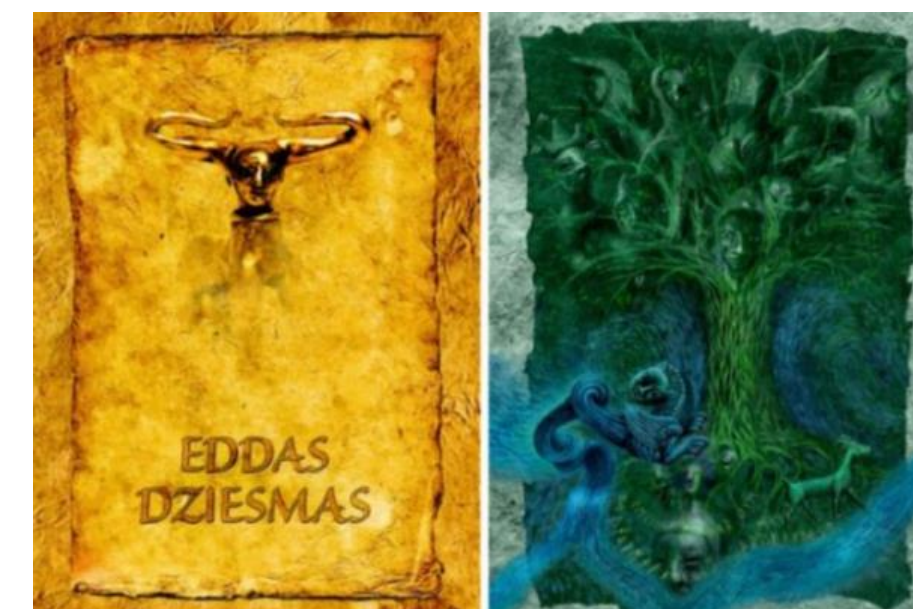
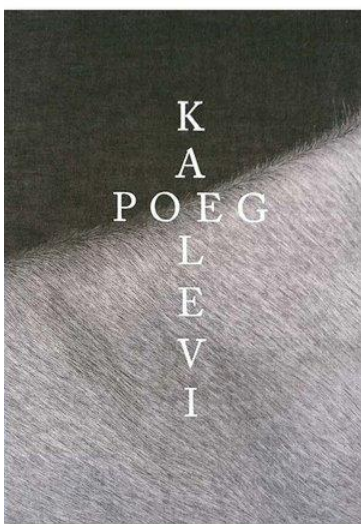
- babiloniešu eps “Gilgamešs”
- islandiešu eps “Eddas dziesmas” (ģermāņu mitoloģija), U. Bērziņš, D. Dimiņš
- spāņu eps “Dziesma par manu Sidu” (saikne ar franču literatūru un kino, Pjērs Korneijs, Filips Žerārs), U. Bērziņš, D. Dimiņš
- franču eps “Rolanda dziesma” (2010), trupas “Kvadrifrona” telefonizrāde, dekonstruējoša reinterpretācija
- vācu eps “Nībelungu dziesma” (problemātiska kvalitāte)
- igauņu nacionālais eps “Kalevipoegs”, G. Godiņš

Dziesma par Nībelungiem

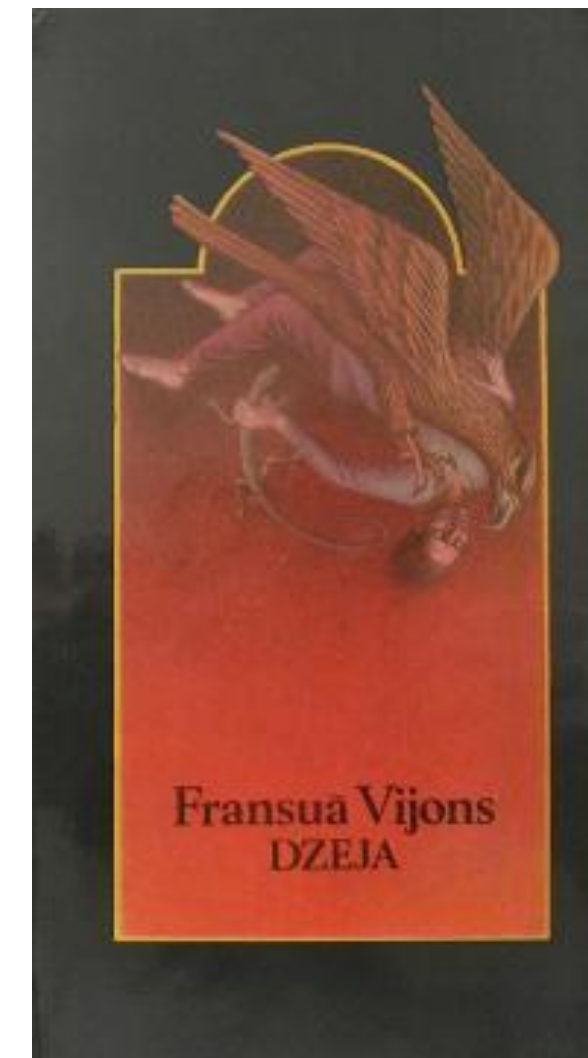
Māris Linde

I.2. Viduslaiku dzeja

Fransuā Vijons “Dzeja”, C. Dinere, D. Dimiņš

Gustavs Manteifels
Poļu Inflantija
*
Gustaw Manteuffel
Inflanty Polskie

JUMAVA

II. Latvijas pionierteksti nelatviešu valodās

Gustavs Manteifelis “Poļu Inflantija”

RIGA LITERATA; Rīgas humānisti
Salomons Frencelis PAR PATIESO LABIETĪBU UN ZINĪBU
CIENU

Latvijas Zinātnes padome, projekts “RIGA LITERATA: Rīgas humānistu neolatīniskais mantojums Eiropas “Respublica Literaria” ietvarā”,
projekta Nr. Izp-2019/1-0259

III. XIX un XX gadsimta dzejas klasika

Apgāda “Neputns” iniciatīvas: Samta sērija

Osips Mandelštams “Dzeja” (E. Pelšs)

Mihails Kuzmins “Dzeja”

Nikolajs Gumiļovs “Dzeja” (E. Pelšs)

Josifs Brodskis “Dzejas izlase”

Emīlija Dikinsone “Āboliņš un bite” (K. Vērdiņš)

Volts Vitmens “Zāles stiebri”

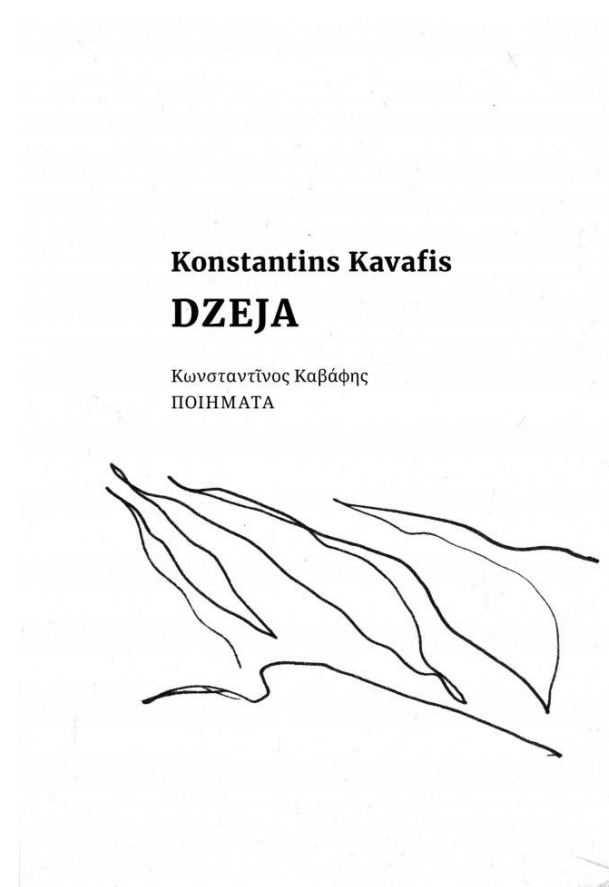
Edvards Estlins Kamingss “Pavasara virpulis”

Viljams Batlers Jeitss “Baltie putni”

Žaks Prevērs “Šī mīlestība” (K. Sniedze)

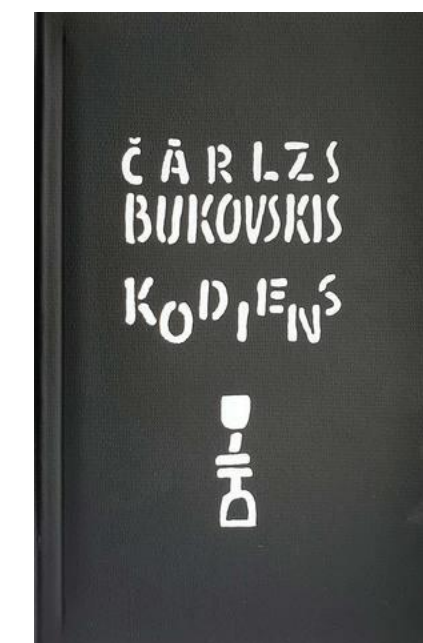
Viljams Šekspīrs “Soneti” , Angeluss Silēzisuss “Ķerubu ceļnieks”

III. XIX un XX gadsimta dzejas klasika

Konstantins Kavafis “Dzeja” (D. Dimiņš), māksliniece I. Celmiņa

Čārlzs Bukovskis “Kodiens” (J. Elsbergs)

PALDIES PAR UZMANĪBU